

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นางอัจฉราวรรณ นารณजनานนท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

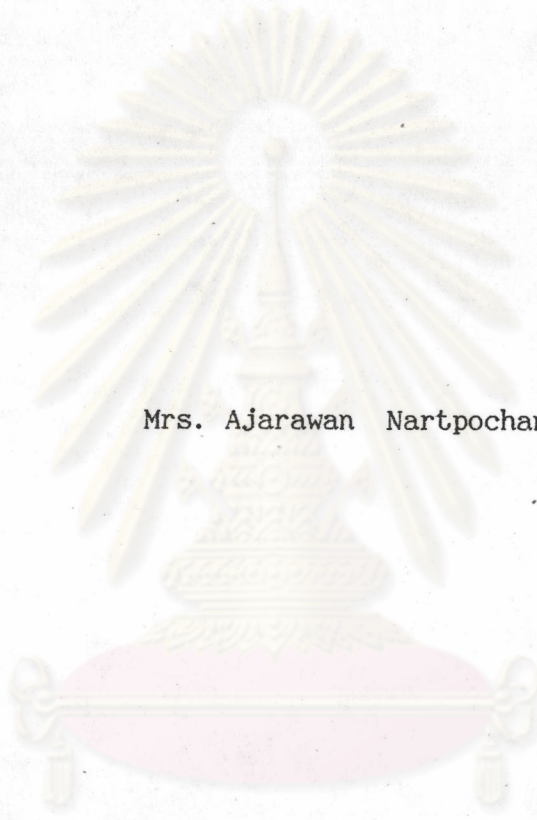
พ.ศ. 2537

ISBN 974 - 584 - 430 - 6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17244985

RELATIONSHIPS BETWEEN UNIVERSITY ENVIRONMENTS AND
LEARNING ACHIEVEMENTS OF THE FIRST YEAR STUDENTS, RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

Mrs. Ajarawan Nartpochananon

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974 - 584 - 430 - 6

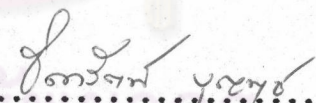
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
โดย นางอัจฉราวรรณ นารณพานนท์
ภาควิชา อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ปัทม เมธาคูณวุฒิ

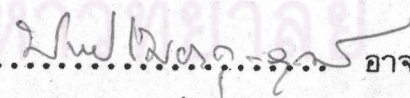

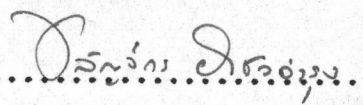
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

 อ. อีวาร์ วิษัยกุล คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. อีวาร์ วิษัยกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชิตาวรนต์ บุญชู)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปัทม เมธาคูณวุฒิ)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชิตาวรนต์ อธิวอรรัง)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จักรวรรธ นารถพจนานนท์ : ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรามคำแหง (RELATIONSHIPS BETWEEN UNIVERSITY ENVIRONMENTS AND LEARNING ACHIEVEMENTS OF THE FIRST YEAR STUDENTS, RAMKHAMHAENG UNIVERSITY) อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ 134 หน้า ISBN 974-584-430-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 583 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรามคำแหง มี 10 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ด้านความเป็นอิสระของนักศึกษาต่อแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัย สิ่งแวดล้อมด้านห้องสมุด ด้านการคบเพื่อน ด้านนโยบายของมหาวิทยาลัยด้านข่าวลือ ด้านทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริหารมหาวิทยาลัย ด้านการใช้เวลาในการศึกษา ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน และด้านวินัยศึกษา

ตัวแปรบ่งชี้สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษา มี 10 ตัวแปร ได้แก่ เทคนิคการสอนของอาจารย์ ความตรงต่อเวลาของอาจารย์ การเตรียมการสอนของอาจารย์ ความเป็นกันเองที่อาจารย์ให้กับนักศึกษา ความมีอิสระในการคบเพื่อน การตั้งใจฟังคำบรรยาย และจดสาระสำคัญ การส่งเสียงคุยกันในห้องเรียน การเล่นของมีนเมาในมหาวิทยาลัย การต่อต้านประท้วงนโยบายผู้บริหารมหาวิทยาลัยและการใช้เวลาว่างอยู่ในห้องสมุดกับเพื่อนกันค้ำว่าเพิ่มเติม

สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ได้มี 3 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน ด้านการใช้เวลาในการศึกษา และด้านวินัยนักศึกษา

ชุดของตัวแปรสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยทั้ง 10 ด้าน สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา อุดมศึกษา
สาขาวิชา อุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C243512 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEY WORD: UNIVERSITY ENVIRONMENTS/LEARNING ACHIEVEMENTS

AJARAWAN NARTPOCHANANON : RELATIONSHIPS BETWEEN UNIVERSITY ENVIRONMENTS AND LEARNING ACHIEVEMENTS OF THE FIRST YEAR STUDENTS, RAMKHAMHAENG UNIVERSITY. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PATEEP METHAKHUNAWUT, Ph.D. 134 pp. ISBN 974-584-430-6

The purpose of this research was to study the relationships between university environments and learning achievements of the first year students, Ramkhamhaeng University. The questionnaire was employed to collect data from 583 students. Mean, standard deviation, factor analysis, Pearson product moment correlation and multiple regression were used in data analysis.

The study revealed university environment that had impact on learning achievements of the first year students were their lecturers' teaching attributes, their teaching behavior, students' learning freedom according to university guidelines, library environment, peer relationship, university information policy, student attitude toward university administration, students' time utilization, interaction with friends and student discipline.

Ten factors of university environments that related to students' learning achievements were instructional techniques, lecturers' punctuality, lecturers' lesson preparation, friendliness toward students, freedom in associating with peers, attentiveness in lecturing and jotting down main points, talking during learning sessions, drinking alcohol in campus, and protest against university administrators' policies.

Three university environments that could predict students learning achievements were lecturers' teaching attributes, students' time utilization and student discipline.

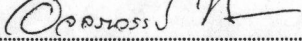
Variables of all factor university environments could predict students' learning achievements at .01 level of significance.

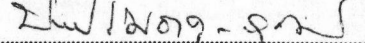
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....อุดมศึกษา.....

สาขาวิชา.....อุดมศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2536.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับสำเร็จลงได้โดยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ความเป็นห่วง ให้ความรู้ ให้อำนาจปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและใคร่ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ แก่ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ชลัญจกร อาชวอำรุง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุษ รองศาสตราจารย์ ดร.รุจิรั ภูสาระ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และรองศาสตราจารย์วัชรภรณ์ ชิวโคภินฺฺ ที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการ วิจัย อาจารย์ ดร.สุมิตล อังควานิช อาจารย์ ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ได้อนุมัติเงิน ทุนสนับสนุนการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณสมโภชน์ เอนกสุข คุณวิไลพร ทรัพย์กระแสนิช์ คุณเกษณี เทตนา เพื่อนและน้องงานวิจัยสถาบันที่ได้ให้กำลังใจและความช่วยเหลือในการวิจัยด้วยดีมาตลอดและที่ จะลืมมิได้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามในงานวิจัยนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อัจฉราวรรณ นารถพจนานนท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย	10
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยและ สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา	13
3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นในแบบสอบถาม	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
สถานภาพส่วนตัวของนักศึกษา	41
ลักษณะของข้อมูลสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย	45
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)	50
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่สัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา	65
ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา	70
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	75
สรุปผลการวิจัย	77
อภิปรายผลการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	100
ภาคผนวก ก	100
ภาคผนวก ข	108
ภาคผนวก ค	129
ประวัติผู้วิจัย	134

สารบัญตาราง

ตารางที่		
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ	35
2	เปรียบเทียบจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะ	38
3	สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ และอายุ	42
4	ภูมิฐานะ และลักษณะการอยู่อาศัยในระหว่างศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ...	43
5	ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมก่อน เข้ามหาวิทยาลัยและระดับคะแนนเฉลี่ยในชั้นปีที่ 1 ของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ...	45
7	ค่าความร่วมกัน (Communality) ค่าไอเกน (Eigen Value) และ ร้อยละสะสมของตัวประกอบทั้งหมด	51
8	องค์ประกอบที่ 1 คุณลักษณะของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน	55
9	องค์ประกอบที่ 2 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์	56
10	องค์ประกอบที่ 3 ความเป็นอิสระของนักศึกษาต่อแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัย ..	57
11	องค์ประกอบที่ 4 สิ่งแวดล้อมด้านห้องสมุด	58
12	องค์ประกอบที่ 5 การคบเพื่อน	59
13	องค์ประกอบที่ 6 นโยบายของมหาวิทยาลัยด้านข่าวสาร	60
14	องค์ประกอบที่ 7 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการบริหารมหาวิทยาลัย	61
15	องค์ประกอบที่ 9 การใช้เวลาในการศึกษา	62
16	องค์ประกอบที่ 10 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน	63
17	องค์ประกอบที่ 12 วินัยนักศึกษา	64
18	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา	65
19	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษา	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		
20	ผลการทดสอบความมั่นคงสำคัญทางสถิติของตัวแปรพหุภาคี ในองค์ประกอบที่ 1	71
21	ผลการทดสอบความมั่นคงสำคัญทางสถิติของตัวแปรพหุภาคี ในองค์ประกอบที่ 9	72
22	ผลการทดสอบความมั่นคงสำคัญทางสถิติของตัวแปรพหุภาคี ในองค์ประกอบที่ 12	73
23	ผลการทดสอบความมั่นคงสำคัญทางสถิติของตัวแปรพหุภาคี ทั้ง 46 ตัวแปร	73

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย